

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ
ТА АУДИТУ**

**КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА
СТРАХУВАННЯ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ
КУРСОВИХ РОБІТ**

з дисципліни
ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

(назва дисципліни)

для здобувачів спеціальності
освітньої програми
факультету

**072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
«Фінанси, банківська справа та страхування»
фінансово-економічного**

Київ
2022 рік

УДК 336:65.011.47:378.14 (076)

М-54

Методичні вказівки до підготовки та захисту курсових робіт з дисципліни «Фінансовий аналіз», Галузь знань 07 «Управління та адміністрування», Напрями підготовки: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (для студентів усіх форм навчання) / Мельничук І. О. – К.: НАСОА, 2022. – 29 с.

Рецензенти:

Бондарук Т. Г., завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор.

Дериглазов Л. В., завідувач відділення заочного навчання, доцент кафедри економіко-математичних дисциплін та ІТ, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник.

Розглянуто та рекомендовано до друку Вченою радою фінансово-економічного факультету Національної академії статистики, обліку та аудиту
" 31 " жовтня 2022 р., протокол № 3.

Викладено методичні рекомендації з підготовки, структури і оформлення курсових робіт з дисципліни «Фінансовий аналіз».

Мельничук І. О.
НАСОА, 2022 рік

Зміст

1.	Загальні положення	4
2.	Мета й завдання підготовки курсової роботи	8
3.	Вибір теми та підготовка до написання курсової роботи	9
4.	План курсової роботи	10
5.	Структура й зміст курсової роботи	10
6.	Збір і обробка інформації по темі курсової роботи	14
7.	Оформлення курсової роботи	15
8.	Додатки	22

1. Загальні положення

В умовах поглиблення глобалізації економічних відносин виникає необхідність у формуванні уніфікованої, доступної та неупередженої інформації про фінансовий стан суб'єктів господарювання, що забезпечує основне джерело інформації для прийняття різноманітних управлінських рішень. Враховуючи вищезазначене, актуальним у сучасних умовах функціонування підприємницької діяльності є вивчення теоретичних та, головне, практичних аспектів фінансового аналізу діяльності суб'єктів господарювання.

Ключовим механізмом забезпечення реалізації практичних аспектів фінансового аналізу є виконання курсової роботи.

З метою підвищення ефективності виконання студентами курсової роботи розроблено Методичні рекомендації, що призначені для підготовки курсових робіт студентів усіх форм навчання Національної академії статистики, обліку та аудиту з дисципліни «Фінансовий аналіз».

Методичні рекомендації визначають порядок розробки завдань, планування структури, обсягу, змісту й оформлення курсової роботи, строки її підготовки, подання до захисту й організації захисту, а також відповідного контролю й допомоги студентам на всіх етапах їх роботи над курсовою роботою.

Курсова робота з дисципліни «Фінансовий аналіз» є однією з форм самостійної роботи студентів та ключовою кваліфікаційною науковою роботою, що виконуються студентами індивідуально.

Курсова робота підтверджує рівень вивченого теоретичного та методологічного аспекту навчання. Мета курсової роботи полягає у систематизації, закріпленні та розширенні теоретичних знань та науковому обґрунтуванні результатів власних досліджень. У роботі студент повинен самостійно під контролем керівника розробити обрану тему, що відображає актуальні питання фінансового аналізу, виявити в ході дослідження елементи творчості, аналітично аргументувати висунуті положення й практичні

рекомендації. В основі виконання роботи лежить поглиблений аналіз практичного матеріалу на основі об'єктивного вивчення особливостей аналізу результатів фінансово-господарської діяльності конкретного підприємства за певний період, а також нормативно-правової, статистичної або іншої інформації й спеціальної літератури по тематиці курсової роботи.

Курсова робота повинна відображати теоретичні знання студента з обраної проблематики, містити розрахунково-аналітичні дослідження з обраної теми на матеріалах форм фінансової звітності підприємства щодо його фінансового стану, ефективності діяльності й раціональності використання фінансових ресурсів.

Курсова робота повинна містити елементи наукових досліджень студента та самостійного підходу до вирішення аналітичних задач, і, головне, супроводжуватися конкретними висновками та пропозиціями дослідника. Це дозволить студенту-фінансовому аналітику навчитися аналізувати фінансову інформацію із застосуванням багатовекторних методів фінансового аналізу (наприклад, горизонтального та вертикального аналізу, системи фінансових коефіцієнтів тощо), робити на підставі отриманих результатів самостійні аналітичні та управлінські рішення щодо фінансового стану підприємства.

Виконання курсової роботи з дисципліни «Фінансовий аналіз» передбачає наявність у студентів знань та умінь із дисциплін «Фінанси підприємств», «Бухгалтерський облік», «Внутрішньогосподарський контроль» та інші.

Студентові рекомендується ознайомитися з вітчизняним і зарубіжним станом і досвідом роботи по досліджуваній у курсовій роботі проблемі.

Для успішного і якісного виконання курсової роботи студентові необхідно:

- мати глибокі знання в галузі економіки й фінансів суб'єктів господарювання, планування й прогнозування, вирішення проблем управління об'єктами й підсистемами й керуватися ними при розв'язанні поставлених у курсовій роботі завдань;
- самостійно проводити аналіз економічних питань, складати та економічно інтерпретувати таблиці, рисунки та діаграми.

- вільно орієнтуватися при доборі різних джерел інформації й уміти працювати зі спеціальною економічною літературою, законодавчими, нормативними й статистичними матеріалами, обліковими джерелами інформації конкретного суб'єкта господарювання;
- використовувати фактичні матеріали статистичних щорічників з економіки України й інших довідників для фінансового аналізу з досліджуваних питань та вміти читати форми фінансової звітності підприємства;
- володіти методами наукового дослідження, у тому числі фінансового аналізу, прогнозування й економіко-математичного моделювання, знати й уміти грамотно застосовувати методи й прийоми фінансового аналізу для різноаспектної оцінки фінансово-господарської діяльності або розробки рекомендацій з поліпшення фінансового стану суб'єктів господарювання;
- уміти логічно та послідовно формулювати правильні узагальнення та практичні рекомендації з поліпшення фінансового стану об'єкта дослідження;
- здійснювати правильне, відповідно до нормативних вимог оформлення графічного матеріалу (таблиці, графіки, схеми), що ілюструє зміст й результати дослідження з урахуванням чинних вимог.

У процесі роботи студенти вдосконалюють і розвивають такі навички і вміння:

- самостійно формулювати проблему дослідження;
- визначати мету, основні завдання, предмет, об'єкт та методи дослідження;
- здійснювати пошук і обробку релевантної наукової інформації;
- логічно і аргументовано формулювати свої думки, пропозиції, висновки;
- правильно оформляти науково-довідковий матеріал;
- публічно захищати підготовлену роботу (робити наукові повідомлення, відповідати на запитання, захищати свою точку зору тощо).

Послідовність виконання курсової роботи:

1. вибір теми дослідження та підприємства, на прикладі якого необхідно здійснити аналіз форми фінансової звітності;
2. складання плану (змісту) курсової роботи та узгодження з керівником;
3. заповнення завдання на виконання курсової роботи (Додаток Б), підписання його в керівника. У розділі «Основні питання теми» повинні бути викладені назви глав і параграфів роботи;
4. збір релевантної наукової, навчальної й навчально-методичної літератури й нормативної документації, законодавчих актів та форм фінансової звітності підприємства;
5. обробка конкретного фактичного матеріалу;
6. висновки й пропозиції за результатами досліджень, розглянутих у роботі;
7. доопрацювання окремих розділів, рекомендацій за наявності зауважень наукового керівника;
8. оформлення роботи;
9. реєстрація роботи в методиста кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
10. захист курсової роботи.

Дані методичні рекомендації підготовлені для студентів і наукових керівників як рекомендації щодо підготовки й захисту курсових робіт.

Ключове завдання методичних рекомендацій полягає в наданні необхідної методичної допомоги студентам у якісному проведенні наукового дослідження.

Методичні рекомендації забезпечують єдність вимог, щодо змісту, якості й оформлення курсових робіт.

2. Мета та завдання підготовки курсової роботи

Курсова робота є самостійною навчально-дослідницькою роботою, що розкриває теоретичні і практичні аспекти обраної теми. Вона займає важливе місце у навчальному процесі. Її мета і головне призначення полягає у підготовці студентів до самостійного виконання дослідницької роботи, в оволодінні навичками цієї роботи та у розвиткові їх творчого потенціалу.

Метою виконання курсової роботи є:

- поглиблення, систематизація та відпрацювання навичок самостійної роботи, умінь узагальнювати теоретичні матеріали, працювати з літературою;
- вироблення вмінь аналізувати практичну інформацію фінансового характеру, працювати зі статистичними довідниками, формувати власні думки й висновки;
- розвиток умінь та навичок аргументації результатів дослідження з метою прийняття якісних управлінських рішень.

Завдання дослідження – це теоретичні й практичні результати, які повинні бути отримані в роботі, підсумки й розв'язку яких будуть сприяти комерційному успіху компанії.

Основними завданнями курсової роботи є:

- теоретичне обґрунтування економічної сутності фінансових категорій, ретроспективне дослідження аспектів, процесів реформування професійних категорій, явищ і проблем по темі роботи;
- аналіз зібраного й обробленого практичного матеріалу по темі курсової роботи на прикладі конкретного підприємства;
- пошук шляхів (способів, методів) поліпшення аналітичної роботи на підприємстві.

Предмет дослідження визначається темою і планом курсової роботи, актуальність якої має бути розкрита.

3. Вибір теми та підготовка до написання курсової роботи

Вибір теми курсової роботи є одним з ключових елементів проведеного дослідження. У процесі вибору відповідної теми курсової роботи необхідно враховувати практичне значення питання, що вивчається та його актуальність. Вибір теми може бути зроблений з переліку тем, рекомендованих та затверджених на засіданні кафедри. Студент може вибрати тему відсутню в списку, але близьку до проблемних питань дисципліни, попередньо погодивши її з керівником курсової роботи. Обрану тему курсової роботи студент закріплює за собою.

Для затвердження теми курсової роботи студент повинен в інформаційному листі (Додаток Д) навпроти обраної теми поставити власний підпис та вказати на матеріалах якого підприємства будуть проводитись дослідження.

Дублювання тем в одній навчальній групі не допускається.

Зміна теми курсової роботи дозволяється у виняткових випадках з відповідним погодженням з науковим керівником.

Курсові роботи, виконані студентами на інші теми без погодження з керівником курсової роботи не перевіряються і не розглядаються.

Підготовка до написання курсової роботи. Написання курсової роботи передбачає вивчення літературних джерел і підбір ілюстративного матеріалу. У першу чергу доцільно звертатися до навчальних посібників, які в системному порядку викладають основний зміст курсу та наукових статей за 2015-2016 рр. Особливу увагу слід приділити вивченню змісту основних теоретичних і практичних питань фінансового аналізу.

У якості ілюстративного матеріалу слід підібрати заповнені аналітичні таблиці, графіки, схеми, алгоритми розв'язку завдань, рисунки, схеми взаємозв'язку показників, фінансових коефіцієнтів та інше.

Керівник курсової роботи надає допомогу в уточненні змісту теми, визначенні напрямку дослідження, складання завдання для виконання курсової роботи. Він також сприяє процесу збирання релевантної інформації для

написання курсової роботи, проводить індивідуальні та групові консультації та здійснює перевірку роботи з паралельним аргументуванням зауважень та пропозицій з метою нівелювання проблемних питань, що виникають у студента.

4. План курсової роботи

Важливим документом є розгорнутий план курсової роботи. Він розробляється студентом і затверджується керівником. У плані курсової роботи уточнюються перелік розглянутих питань, найменування розділів і підрозділів курсової роботи, визначаються об'єкти й джерела одержання практичного матеріалу. Необхідно враховувати, що виклад окремих розділів (підрозділів) повинен бути підпорядкований розкриттю теми в цілому. Структура плану повинна бути логічною, намічені до розробки питання конкретні й взаємозалежні.

Зразок *плану курсової роботи* наведено в додатку В. План курсової роботи може уточнюватися в процесі виконання роботи залежно від ходу дослідження проблеми, наявності навчального й практичного матеріалу. *Зміст роботи* містить найменування та номери перших сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків, списку використаних джерел, додатків. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими та зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

5. Структура й зміст курсової роботи

Структурні елементи курсової роботи:

- титульний аркуш;
- завдання для виконання курсової роботи;
- рецензія;
- зміст роботи;
- вступ;

- перший (теоретичний) розділ;
- другий (аналітичний) розділ;
- третій (конструктивний, проектний) розділ;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульний аркуш (додаток А) є першою сторінкою курсової роботи. Він повинен містити назву навчального закладу, назву кафедри, тему курсової роботи, шифр і назву спеціальності, прізвище та ініціали автора, прізвище та ініціали керівника та інші елементи відповідно до рекомендованої форми.

Зразок *завдання до виконання курсової роботи* заповнюється студентом після вибору теми курсової роботи та підписується керівником курсової роботи та студентом (додатку Б).

Зразок *рецензії на курсову роботу* заповнюється керівником.

Вступ (2-3 сторінки) містить наступні структурні елементи:

- актуальність досліджуваної теми;
- ступінь наукової розробленості проблеми (перелік науковців, що працюють над такою проблемою та розробленість теми дослідження в сучасних умовах);
- мета дослідження;
- завдання, що вирішуються у процесі дослідження;
- об'єкт дослідження (наприклад, об'єктом дослідження є фінансовий стан та фінансові результати підприємства);
- предмет дослідження. Визначається темою курсової роботи та завжди знаходиться в рамках об'єкта дослідження (наприклад, предметом дослідження є теоретичні засади та діюча практика аналізу фінансового стану та фінансових результатів);
- методи дослідження (Перераховують використані наукові методи та змістовно визначають, що саме досліджувалось кожним методом);

- інформаційна база дослідження (наприклад, нормативні акти, монографії, наукові статті, форми фінансової звітності підприємства);
- структура роботи.

Розділ 1 повинен відображати теоретичні аспекти оцінки або аналізу досліджуваної проблеми або об'єкта. Містить 2-3 підрозділи.

У цій частині на основі вивчення літератури й нормативно-правових актів розкриваються роль і сутність досліджуваної проблеми, необхідність і можливість її поглибленого аналізу й реформування з урахуванням сучасних вимог і комп'ютерних технологій, обґрунтовується вибір методики й конкретних прийомів роботи студента по розкриттю поставлених у курсовій роботі завдань. Дається коротка характеристика ступеня розробленості окремих аспектів проблеми (об'єкта), вказуються їхні недоліки й намічаються основні шляхи вдосконалювання. При цитуванні слід обов'язково вказати джерело. Неприпустимо дослівне запозичення тексту, виразів з підручників, спеціальної літератури, нормативних до інструктивних матеріалів без посилань, а також не опрацьоване ксерокопіювання й сканування тексту.

Розділ 2 (аналітична частина). Містить 2-3 підрозділи. Аналітична частина курсової роботи виконується на матеріалах діяльності конкретного підприємства з використанням літературних джерел, комп'ютерних і довідково-інформаційних систем, статистичної інформації, різних прогнозних, законодавчих, нормативних і інших даних.

Аналітична частина роботи повинна максимально бути насичена фактичною інформацією за 3-5 років, основним джерелом якої є форми фінансової звітності конкретного підприємства. Посилання на використану в процесі написання розділу інформацію (літературні джерела, статистичні збірники, Інтернет-видання) є обов'язковим (крім даних, одержаних шляхом власних спостережень).

Другий розділ роботи повинен вміщувати розрахунки, зроблені на реальному об'єкті, представлені в таблицях, рисунках.

У процесі аналізу виявляються та аналізуються тенденції, темпи й закономірності зміни окремих показників, взаємозв'язки між ними, фактори, що

впливають на результати фінансово-господарської діяльності підприємства. Крім того, аналіз повинен розкрити причини негативних сторін діяльності об'єкта, визначити способи підвищення ефективності його роботи.

Методична грамотність і глибина викладу матеріалів 2 розділу характеризує професійні якості студента і його можливість на практиці реалізувати отримані знання.

Розділ 3 (рекомендаційна частина). Містить 2 підрозділи. Вона розробляється на основі результатів 1-2 розділів, узагальнення досвіду аналогічних рекомендацій і використання спеціальної літератури.

Перший параграф розділу повинен бути присвячений аналізу напрямів діяльності підприємства, які вимагають удосконалювання, другий - розкривати сутність запропонованих заходів щодо підвищення ефективності його економічної діяльності з розрахунками економічного ефекту від внесених пропозицій..

Слід виділити основні групи пропозицій для обґрунтованого або поліпшеного розв'язку розглянутих питань. Наприклад, рекомендації можуть бути підрозділені на групи: організаційного, методологічного, економічного, соціального й іншого характеру. Після цього конкретно формулюються окремі пропозиції, обґрунтовується доцільність їх впровадження на досліджуваному об'єкті.

Кожна рекомендована пропозиція супроводжується викладом його сутності й утримування, професійним обґрунтуванням. Визначається місце можливого впровадження пропозиції на конкретнім підприємстві, його можливий вплив на фінансові результати діяльності підприємства. Глибина розробки окремих пропозицій і обґрунтування їх ефективності встановлюються разом з науковим керівником залежно від змісту й важливості рекомендації.

Висновки. Заключна частина роботи на 2-3 сторінках, що відіграє роль підведення підсумків за результатами проведених теоретичних пошуків і практичного аналізу, де за логікою дослідження синтезується вся накопичена в роботі інформація.

Список використаних джерел формується одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ авторів (або заголовків).

Додатки. Обсяг, склад і зміст додатків курсової роботи визначаються залежно від характеру розроблювальної теми й рекомендацій (вносяться громіздкі таблиці допоміжного характеру, блок-схеми, форми фінансової звітності тощо).

Загальний обсяг курсової роботи не повинен перевищувати 40-45 сторінок машинописного тексту. В даний обсяг не включаються додатки і список використаних першоджерел.

Значне перевищення або недостатність обсягу роботи вважається істотним недоліком і знижує оцінку за роботу.

6. Збір і обробка інформації по темі курсової роботи

Збір інформації є відповідальним етапом підготовки курсової роботи. Її якість, об'єктивність висновків багато в чому буде залежати від того, наскільки правильно й повно підібраний і проаналізований практичний матеріал. Наведені в курсовій роботі факти й цифровий матеріал повинні бути логічні, обґрунтовані й взаємозалежні.

Аналіз інформації слід проводити в певній послідовності. Насамперед, слід визначити мету й завдання аналізу, тобто кінцевий результат, який повинен відобразити сутність розглянутої проблеми. Потім визначається сукупність показників (або критеріїв), необхідних для аналізу, орієнтовна послідовність їх розрахунків (визначення), вивчаються методики й матеріали проведення аналізу.

Після вибору характеристичних показників (критеріїв) і методології студент приступає безпосередньо до аналізу зібраної інформації. Аналізуються не тільки система узагальнюючих показників, але й часткові показники, основні фактори в динаміці розвитку досліджуваної проблеми за останні 3-5 років (у крайньому випадку за 5 звітних періодів). Потім формулюються виявлені тенденції і дається їхня якісна й кількісна характеристики.

Систематизація, аналіз і обробка інформації передбачають в обов'язковому порядку використання в курсовій роботі таблиць, діаграм, графіків, схем, які не тільки сприяють наочності матеріалу, що приводиться на сторінках роботи, але й розкривають сутність дослідження.

Збір і обробка інформації є найбільш трудомістким етапом у підготовці курсової роботи. З метою прискорення обробки такого матеріалу рекомендується широко використовувати довідково-інформаційні системи й комп'ютерні технології.

Для виконання курсової роботи необхідно використати фінансову звітність конкретного підприємства. Дієвою допомогою студенту в цьому буде залучення інформації з системи Internet (www.smida.gov.ua; www.stockmarket.gov.ua). Самостійний пошук літературних джерел здійснюється за допомогою бібліотечних каталогів, реферативних журналів, бібліографічних довідників. Особливу увагу слід звернути на періодичні видання: газети, журнали, де можна знайти публікації про останні результати досліджень фахівців в галузі фінансів.

7.Оформлення курсової роботи

Курсова робота повинна бути оформлена в папку і скомплектована в такій послідовності:

- ~ титульний аркуш (зразок представлено в додатку А);
- ~ завдання (додаток Б);
- ~ рецензія;
- ~ основна частина (розділи роботи);
- ~ висновки;
- ~ список використовуваних джерел;
- ~ додатки.

Курсова робота виконується в одному екземплярі й оформляється тільки на лицевій стороні білого паперу.

- розмір паперу стандартного формату А4 (210 x 297 мм);

- текст курсової роботи розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє, нижнє – 20 мм.;
- орієнтація: книжкова;
- шрифт: Times New Roman;
- кегель: – 14 пт (пунктів) в основному тексті;
- міжрядковий інтервал: полуторний в основному тексті;
- форматування основного тексту й посилань – у параметрі «по ширині»;
- колір шрифту – чорний.

Виклад тексту кожного розділу, а також вступу, висновків та списку використаних джерел слід починати з нової сторінки.

Вимоги до нумерації сторінок

- послідовно, починаючи з 4-ї сторінки (вступ), тобто після титульного аркуша, завдання й змісту роботи. Перелік прийнятих термінів, використовуваних у роботі (якщо він є), не рахуються й не нумеруються;
- далі послідовна нумерація всіх аркушів, включаючи розділи, висновки, список використаних джерел;
- нумерація сторінок, на яких даються додатки, не здійснюється
- номер сторінки розташовується в верхньому правому куті аркуша і проставляється арабськими цифрами.

Вимоги до заголовків (назви розділів і підрозділів) та їх нумерації

Розділи позначають порядковими номерами арабськими цифрами (1, 2, 3).

Підрозділи нумерують в межах кожного розділу. Номер позначають номером розділу та підрозділу через крапку (1.1, 1.2., або 2.1, 2.2, 2.3 тощо).

- заголовки розділів набираються напівжирним шрифтом (шрифт 16 пт.), прописними буквами;
- заголовки підрозділів набираються напівжирним шрифтом (шрифт 14 пт.);
- вирівнювання по центру

- крапка наприкінці заголовка не ставиться
- заголовок, що складається з двох і більш рядків, друкується через один міжрядковий інтервал.
- заголовок не має переносів, тобто на кінці рядка слово має бути обов'язково повним.

Вимоги до оформлення таблиць, рисунків

Нумерація таблиць здійснюється таким чином: справа над заголовком з прописної букви пишуть слово 'Таблиця' та її порядковий номер (знак '№' перед цифрою не ставиться). Номер таблиці складається з номеру розділу та порядкового номеру таблиці в даному розділі. Наприклад: Таблиця 1.3 - третя таблиця першого розділу.

- назву таблиці поміщають над таблицею по центру;
- наприкінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставляться;
- якщо всі показники, вміщені у таблицю, мають одну й ту ж одиницю виміру, то її виносять у заголовок таблиці;
- якщо використовуються показники з різними одиницями виміру, то у відповідних графах або рядках таблиці одиниці виміру наводять окремо;
- у випадку переносу таблиці та її продовженні на наступній сторінці (в цьому випадку у правому верхньому кутку сторінки пишуть 'Продовження табл.' і ставлять той же порядковий номер; не повторюючи заголовку таблиці та найменування граф, вказують номери граф і продовжують таблицю);
- графи таблиці нумерують тільки у тих випадках, коли у тексті є на них посилання або у випадку переносу таблиці та її продовженні на наступній сторінці;
- таблицю вміщують у текст після першого посилання на неї;
- при запозиченні таблиць із якого-небудь джерела, після неї оформляється виноска на джерело відповідно до вимог до оформлення виносок;

- таблиці, що займають сторінку й більш, а також розрахункові таблиці, що мають великий обсяг, не рекомендується вміщувати в текст основної частини, доцільніше винести їх у додатки, але з обов'язковими посиланнями на них у тексті;

Посилання в тексті мають бути на всі таблиці. Вміщувати у курсову роботу таблиці, що не мають заголовків, нумерації, або на які відсутні посилання у тексті, не дозволяється.

Ілюстративний матеріал у формі схем, діаграм, графіків тощо, вміщений у основну частину курсової роботи, оформляється наступним чином:

- знизу під ілюстрацією по центру з прописної букви пишуть слово 'Рис.', проставляють порядковий номер, ставлять крапку (знак '№' перед цифрою не ставиться). Далі, продовжуючи той самий рядок, з великої літери вписують назву рисунка, яка повинна відображати його зміст;
- нумерація рисунків здійснюється послідовно в межах розділу окремо від нумерації таблиць та нумерації формул;
- ілюстративний матеріал вміщується у відповідний підрозділ тільки після посилання на нього – безпосередньо після тексту, де вперше згадується рисунок, або на наступній сторінці (за умови, що на сторінці, де йде посилання на відповідну ілюстрацію, недостатньо місця для її розміщення).

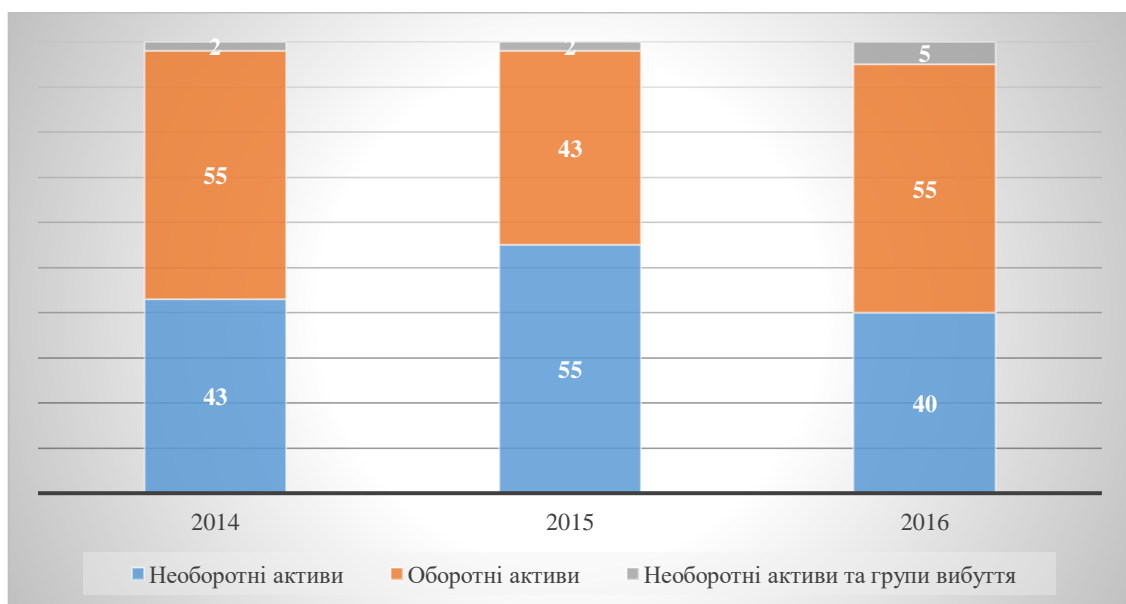

Рис. 2.1. Структура активів підприємства, 2014-2016 рр., %

В тексті курсової роботи мають бути присутніми посилання на всі вміщені рисунки.

Вимоги до оформлення рівнянь і формул

- формули, які приводяться в роботі, виділяються з тексту в окремий рядок;
- вище й нижче кожної формули або рівняння повинне бути залишене не менш одного вільного рядка;
- якщо рівняння не вміщається в один рядок, то воно повинне бути перенесене після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x), ділення (:), або інших математичних знаків, причому знак на початку наступного рядка повторюють;
- при перенесенні формули на знаку, що символізує операцію множення застосовують знак (X);
- формули й рівняння, що містяться в додатках, нумеруються окремою нумерацією арабськими цифрами. Порядковий номер приводиться в круглих дужках праворуч від формули. Він повинен складатися з номеру розділу та порядкового номеру формули, розділених крапкою. Наприклад: (1.3) означає третю формулу першого розділу;
- посилання в тексті на порядкові номери формул даються в круглих дужках, наприклад, «у формулі (2.1)»;
- пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід приводити безпосередньо під формулою в тій же послідовності, у якій вони дані у формулі.

Наприклад: коефіцієнт автономії (Кавт.) розраховують за формулою [1]:

$$\text{Кавт.} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу}} \quad (2.1)$$

Допускається й інший підхід до нумерації формул: усі формули, вміщені в текст дипломної роботи, нумеруються наскрізно, підряд з першої до останньої.

Нумерацію формул здійснюють окремо від нумерації таблиць та нумерації рисунків.

Вимоги до оформлення посилань і виносок

- при цитуванні або використанні будь-яких положень з інших робіт даються посилання на автора й джерело, з якого запозичається матеріал;
- якщо в роботі приводиться цитата для підтвердження розглянутих положень, то в її тексті зберігаються всі особливості документа, з якого вона взята: орфографія, пунктуація, розміщення абзаців, шрифтові виділення. Цитата усередині тексту береться в лапки. Усі цитати, а також запозичені з різних документів аргументи або статистичні дані підтверджуються бібліографічним посиланням на джерело.

Варіант оформлення посилань:

У квадратних дужках повинен бути зазначений номер джерела, яке міститься в «Списку використаних джерел» і номер сторінки, на якій знаходиться цитата або дані з цього джерела. Наприклад [1], або [1, с.7-8].

Вимоги до оформлення списку використовуваних джерел

- список використовуваних джерел являє собою перелік тих документів і джерел, які використовувалися при написанні дипломної роботи;
- список використовуваних джерел слід розміщувати одним з таких способів: у порядку посилань у тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних у курсовій роботі першоджерел, наведено в додатку Д.

Вимоги до оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи. При цьому аркуші, на яких розміщуються додатки, не нумеруються.

- кожен додаток повинен починатися з нової сторінки;
- додаток повинен мати заголовок, який друкується малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки;
- по центру над заголовком друкується слово «Додаток...» і велика літера української абетки, яка позначає додаток;
- додатки слід нумерувати великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь;
- текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи та підрозділи, які нумерують в межах кожного додатка. У цьому разі для нумерації розділів чи підрозділів додатка використовується номер додатка (велика літера української абетки) та порядковий номер розділу додатка (арабська цифра), між якими ставлять крапку. Наприклад, А.3 – третій розділ додатка А;
- додаток нумерується, навіть, якщо він один в роботі.

З урахуванням змісту роботи і на основі результатів її захисту виставляється підсумкова оцінка. Таким чином, при виставленні оцінки враховується якість написання роботи і результати захисту.

Студенти, які не виконали вчасно курсову роботу чи не захистили її /отримали незадовільну оцінку/, не допускаються до екзамену за даним курсом.

Зразок титульної сторінки

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ
ТА АУДИТУ**

**КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА
СТРАХУВАННЯ**

КУРСОВА РОБОТА

**з дисципліни
«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»**

на тему:

«АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

напряму підготовки: Студента 4 курсу ____ групи
спеціальності: 07 «Управління та адміністрування»
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник: _____ (прізвище та ініціали)

Оцінка:

Національна шкала: _____

Члени комісії _____ (прізвище та ініціали)
(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)
(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)
(підпис)

*Зразок завдання на курсову роботу***НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

Кафедра	фінансів, банківської справи та страхування
дисципліна	«Фінансовий аналіз»
спеціальність	
курс	
група	
семестр	

Завдання на курсову роботу

Студента

1. Тема роботи:

2. Термін подання студентом завершеної роботи на кафедру:

3. Вихідні дані для роботи:

4. Перелік питань, які підлягають дослідженню:

5. Дата отримання завдання:

Керівник:

Завдання прийняв до виконання:

*Зразок плану курсової роботи на тему:
«Аналіз ділової активності підприємства»*

Вступ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Економічна сутність ділової активності
- 1.2. Характеристика інформаційного забезпечення аналізу ділової активності
- 1.3. Система показників, які використовуються для аналізу дебіторської заборгованості

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ «Назва підприємства»

- 2.1 Техніко-економічна характеристика підприємства та аналіз його фінансового стану
- 2.2. Аналіз динаміки показників оборотності підприємства
- 2.3 Вертикальний аналіз показників рентабельності підприємства

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ «Назва підприємства»

- 3.1. Проблеми аналізу та управління діловою активністю
- 3.2.Пропозиції щодо підвищення рівня ділової активності «Назва підприємства»

Висновки і пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

Приклади оформлення бібліографічного опису списку першоджерел, які наводять в курсовій роботі

Характеристика першоджерела	Приклад оформлення
Один автор	<ul style="list-style-type: none"> – Рясних Є. Г. Основи фінансового менеджменту: навч. посібник / Є. Г. Рясних. – К.: Академвидав, 2010. – 336 с. – Сташко С. К. Науково-методичні основи ділової активності та управління нею // Вісник. – Х., 2010. – Вип. 104: Економічні науки. – С.342–350.
Два і більше авторів	<ul style="list-style-type: none"> – Литвин Б. М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Б. М. Литвин, М. В. Стельмах. – К.: Хай-Тек Прес, 2008. – 336 с. – Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: видання 2-ге перероблене та доповнене. Навч. посіб. / Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков, А.А. Герасимов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с. – Косова Т. Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Т. Д. Косова, П. М. Сухарев, Л. О. Ващенко та ін. – К.: ЦУЛ, 2012. – 528 с. – Економічна теорія: підручник / за ред. В. М. Тарасевича. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 779 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ul style="list-style-type: none"> – Господарський кодекс України від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради, 2003, № 18-22, ст.144. – Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 №3480-15 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3480-15
Матеріали конференцій, з'їздів	<ul style="list-style-type: none"> – Соціально-економічний розвиток України на початку XXI століття : зб. доп. 76 наук. конф. студ. КНЕУ, 22-23 квітня 2009 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; [відп. за вип.: М. І. Мирун, О. А. Петухова]. – Київ : КНЕУ, 2009. – 390 с.

	<p>– Ризикологія в економіці та підприємстві: зб. Наук. Праць за матеріалами міжнар. наук. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.]. – К.: КНЕУ : Акад.ДПС України, 2001. – 452 с.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>– Серебрянський Д. М. Оцінювання рівня та ефективності перерозподілу ВВП через публічний сектор економіки України / Д. М. Серебрянський, А. М. Вдовиченко, А. І. Зубрицький // Фінанси України. – 2013. – № 4. – С. 45-57. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2013_4_5</p>

*Інформаційний лист академічної групи***Тематика курсових робіт
з дисципліни «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»**

№ п/п	Тема	Підприємство	ППШ студента	Підпис студента
1	Аналіз активів підприємства.			
2	Аналіз пасивів підприємства.			
3	Оцінка структури капіталу підприємства.			
4	Аналіз власного капіталу підприємства.			
5	Аналіз власного оборотного капіталу			
6	Аналіз впливу емісії цінних паперів на фінансовий стан підприємства			
7	Аналіз впливу залучення позикових коштів на фінансовий стан підприємства			
8	Аналіз грошових потоків та їх оптимізація			
9	Аналіз дебіторської заборгованості підприємства та шляхи її оптимізації			
10	Аналіз джерел фінансування підприємства та напрями оптимізації структури капіталу			
11	Аналіз ділової активності підприємства			
12	Аналіз ефективності використання власного і залученого капіталу			
13	Аналіз фінансування оборотних активів та шляхи оптимізації фінансового забезпечення формування оборотного капіталу			
14	Аналіз ефективності операційної діяльності підприємства			
15	Аналіз ефективності фінансової діяльності підприємства			
16	Аналіз забезпеченості підприємства виробничими запасами та ефективності їх використання			
17	Аналіз інвестиційної привабливості підприємства			
18	Аналіз кредиторської заборгованості підприємства			
19	Аналіз ліквідності й платоспроможності підприємства			

20	Аналіз ліквідності майна підприємства			
21	Аналіз майнового стану підприємства та шляхи поліпшення формування й використання майнових активів			
22	Аналіз оборотності активів та капіталу підприємства			
23	Аналіз рентабельності діяльності підприємства та шляхи її підвищення			
24	Аналіз розподілу та використання прибутку підприємства			
25	Аналіз складу і структури фінансових ресурсів підприємства			
26	Аналіз стану та ефективності використання основних засобів підприємства			
27	Особливості оцінки фінансового стану акціонерних товариств			
28	Оцінка фінансової стійкості та стабільності підприємства.			
29	Аналіз фінансування активів підприємства			
30	Аналіз формування прибутку підприємства			
31	Аналіз рівня загрози банкрутства підприємства			
32	Особливості аналізу фінансового стану підприємств-об'єктів приватизації			
33	Рейтингові оцінки фінансового стану підприємств: їх переваги і недоліки			
34	Оцінка структури операційних витрат підприємства.			
35	Фінансово-операційний аналіз та шляхи підвищення рентабельності підприємства.			
36	Аналіз оборотності й ефективності використання основних засобів			
37	Аналіз рівнів виробничого та фінансово-виробничого левериджу.			
38	Аналіз собівартості реалізованої продукції.			
39	Аналіз впливу інфляційних процесів на оцінку та показники ефективності використання оборотних активів підприємства.			
40	Аналіз запасів підприємства та їх оптимізація			
41	Ідентифікація типу кризових явищ на підприємстві та розробка антикризових заходів			
42	Аналіз фінансового стану страхової організації			
43	Експрес-аналіз фінансового стану підприємства			

